

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 52 (I)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1 oktobra 1933.

PATENTNI SPIS BR. 10435

Gerbin Margareta i Gerbin Ugo, kapetan u penziji, Zagreb, Jugoslavija.

Ručna sprava za šivanje.

Prijava od 31 decembra 1932.

Važi od 1 maja 1933.

Mnogi nijesu u stanju, da nabave stroj za šivanje, a šivanje rukom običnom iglom zahtjeva mnogo vremena i ne mogu se njome izvesti oni šavovi koji se daju izvesti strojem.

Ovome je pronalasku svrha, da se za malu cijenu pruži svakoj, i manje imućnoj domaćici spravica, odnosno igla, kojom se daje izvesti šav, koji se dobije običnim šivaćim strojem sa dvije niti (Singer i slični) t. j. prošivanje ili štepanje; onda šav koji se je izvađao starinskim strojevima sa jednom nit t. j. verižanje ili vez na lančić (Kettenstich), pa i ivičanje (endlovanje). Svi se ovi šavovi predloženom ručnom spravom daju izraditi brzo i tačno.

Slika I pokazuje spravu u pogledu i u presjeku kao i detalj vrška igle u povećanom mjerilu. Slika II pokazuje kako se izvada prošivanje ili štepanje sa dvije niti. Slika III pokazuje postupak kod jednolitog veza na lančić ili verižanje. Slika IV predstavlja način kako se postupa iglom kod ivičanja (endlovanja), a slika V prikazuje u povećanom mjerilu spoj šava kod endlovanja.

Sprava (sl. 1) sastoji se iz vretenaste čahure 1 od čelika ili kakova drugog prikladnog materijala, koja se od sredine prama krajevima postepeno sužuje. Srednji je dio ove čahure donekle elastičan. Na jednom zatvorenom kraju čahure ušarafljena je sa vanjske strane igla 2. U ovom istom kraju čahure u nutrini na spiralnom elastičnom peru 3 montirana je pločica 4, koja ima u sredini udubljeni ležaj. Perom 3 pritisnuta je pločica 4 o prstenasti otvor 5, koji ne

dozvoljava da pločica ispadne iz svoje komorice. Drugi otvoreni kraj čahure 1 zatvara se masivnom kapicom 6, koja u sredini unutrašnje plohe dna ima udubljeni ležaj u položaju nasuprot ležaja na pločici 4. Ovom se kapicom zatvara čahura tako, što se kapica 6 svojim rubom 7 navlači na suženi vrat otvorene strane čahure. Na vanjskoj strani ovog vrata urezan je elikoidalni žljeb u koji zapinje zupčić 8, što se nalazi na nutarnjem rubu kapice, kada se kapica zakreće. U nutrini čahure umetnut je svitak (kalem) 9, kojeg krajevi osovine upadaju u ležaje nalazeće se na pločici 4 s jedne strane i u dnu kapice 6 s druge strane. Na ovom svitku namotan je konac, kojeg se kraj kroz zasjek 10 prebacuje u dugoljasti otvor 11 čahure 1. Kroz ovaj otvor 11 izvlači se nit sa nutarnjeg svitka 9 prigodom upotrebe sprave. Svitak 9 daje se izvaditi iz čahure 1, da se na nj namota konac, i ponovno postavi u čahuru, skidanjem sa čahure kapice 6. Na suprotnoj strani otvora 11 u nutrini čahure pričvršćeno je elastično pero 13, kojeg krajevi pritiskuju osnovke 12 svitka 9. Ovo pero ne dozvoljava, da se konac sam odmatata sa svitka, a pritiskivanjem elastičnog plašta čahure, pero ukoči svitak 9 u svrhu, da se stegne konac, kada to treba kod šivanja. Do šiljka igle 2, mjesto rupice kao kod igala šivaćih strojeva, napravljena je kuka, koje je brk primjereno savinut prama igli, tako da dopušta da igla može kod uboda bez ikakove zapreke ulaziti u tkaninu i iz nje se izvlačiti, a konac se bez ikakove poteškoće postavlja na iglu, odnosno ga igla

bez poteškoće zahvata kod šivanja. Igla 2 je tako nasadena na čahuri 1, da se njezina kuka nalazi uvijek na strani nasuprot otvora 11 čahure.

Sprava je tako udešena, da se svaki put na svitak 9 može namotati znatna dužina konca, usljed čega je šav trajniji i jednoličan. Prednost je velika i u tome, što ne treba u iglu udijevati konac, već se on sam po sebi postavlja na kvačicu, čime se prišteduje mnogo vremena kod šivanja i omogućava upotreba sprave i osobama slabijeg vida.

Prošivanje ili štepanje, kako pokazuje slika II, izvada se tako, da se desnom rukom pridržati sprava iz koje viri nit 14 kroz otvor 11. Ova nit izvada gornji dio šava; za donji dio šava upotrebljava se obični svitak (kalem) konca 15, koji leži na krilu. Kraj ove niti 15 povuče se kroz četiri prsta lijeve ruke, kojima se istodobno prati gornji ubod igle i regulira napetost donjeg konca 15. Rub tkanine primi se u lijevu ruku tako, da ostanu četiri prsta lijeve ruke sa povučenom niti 15 ispod tkanine, dok se palcem pritiska gornji rub tkanine. Ubodom igle (slika IIa) zakvači se donji konac 15 i izvuče ga se kroz tkaninu na njezinu gornju stranu (slika IIb) i kroz nastalu petlju (slika IIc) provuče se igla sa cijelom spravom, kojom se nategne gornja nit 14, a istovremeno lijevom rukom nategne se donja nit 15 (slika IId), tako da se nastavlja kod sljedećih uboda ovoga šava.

Kod jednonitnog lančanog uboda (slika III) upotrebljava se samo donji konac 15, tako da se ubodom igle zahvati donji konac (slika IIIa), izvuče se nad gornju stranu tkanine (slika IIIb), povuče se napred za duljinu šava i napravi se drugi ubod zakvači se donja nit 15 i provuče se kroz tkaninu i gornju petlju, te stegne i pravi se daljnji ubod.

Kod endlovanja (slika IV) upotrebljava se samo gornja nit 14 iz nutarnjeg svitka

9. Dva okrajka tkanine, koja se imaju spojiti, sljube se jedan nad drugim. Ubodom igle (slika IVa) probiju se oba okrajka i lijevom rukom prebaci se nit 14 preko ruba do ispod tkanine, te se igla povuče gore kroz obe tkanine i kroz prebacenjem niti nastalu petlju provuče se sprava i stegne. Tako se dalje nastavlja. Kad se obe tkanine ispruže, dobije se izgled šava kako ga pretstavlja slika V.

Samo se po sebi razumije, da prije početka bilo koje vrsti šivanja treba na kraju niti poznatim načinom napraviti uzao, koji pričvrsti konac uz tkaninu.

Ova se sprava daje zgodno upotrebiti kod šivanja kože i krzna, jer se ubodi dadu izvesti većom snagom, a dlake krzna pri šivanju ni malo ne smetaju.

Prednost je sprave i ta, što se može uvijek pa i na putovanju praktično upotrebljavati.

Patentni zahtjevi:

1. Ručna sprava za šivanje, označena time, da na vretenastoj čahuri (1) nasadena je na jednom zatvorenom kraju kukasta igla (2), dok se drugi otvoreni kraj čahure zatvara kapičom (6) posredstvom zupčica (8), koji zahvata u helikoidalni urez na vanjskom vratu čahure, te da se između kapiče (6) i pločice (4), smještene na peru (3) ispod prstenastog otvora (5) na dnu čahure, u izdubenim ležajima nalazi svitak (9) sa koncem.

2. Ručna sprava za šivanje prema zahtjevu 1, označena time, da je čahura, napravljena od prikladnog materijala, po sredini elastična i da nosi unutrini elastično pero (13), kojeg krajevi upiru u osnovice svitka (9), te ga mogu prama potrebi ukočiti, da se ne odviše konac, koji izlazi iz čahure kroz otvor 11, smješten uvijek sa strane protivne kuki igle.

